

MEMORIU ȘTIINȚIFIC

Cu privire la teza de doctorat cu tema:

„REPARAREA PREJUDICIULUI CAUZAT DE PIERDEREA ȘANSEI DE A OBȚINE UN AVANTAJ SAU DE A EVITA O PAGUBĂ”

elaborată de doctoranda IONAȘCU ELENA – ANDREEA (FILIPESCU)

Subsemnatul, **IOAN ADAM**, profesor universitar doctor la Școala Doctorală domeniul Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu” din București, în calitate de conducător al tezei de doctorat cu titlul *“Repararea prejudiciului cauzat de pierderea șansei de a obține un avantaj sau de a evita o pagubă”* elaborată de doctoranda Ionașcu Elena-Andreea (Filipescu), formulez următoarele aprecieri asupra caracterului științific privind teza mai sus-menționată:

Aprecieri cu caracter general asupra demersului științific

Tematica de elaborare a tezei de doctorat se dovedește a fi de o reală importanță în domeniul dreptului civil, fiind caracterizată prin noutate și inovație, datorită complexității problemelor teoretice și practice pe care le presupune repararea prejudiciului în contextul pierderii șansei. Tema este una de actualitate și prezintă o importanță deosebită în rândul instituțiilor de drept civil, pentru teoreticieni și practicieni.

Lucrarea pornește de la premisa că, pierderea unei șanse se situează la intersecția dintre certitudine și probabilitate, între prejudiciul efectiv și cel eventual, între exigențele tradiționale ale răspunderii civile și nevoia de adaptare a dreptului la realitățile sociale contemporane, doctoranda propunând o abordare unitară și sistematică a acestei instituții, analizând-o în profunzime și depășind caracterul fragmentar al tratărilor anterioare. Cercetarea sa pornește de la constatarea că, în România, există o nevoie stringentă de clarificare doctrinară și normativă a regimului juridic aplicabil pierderii unei șanse, în contextul în care practica judiciară relevă soluții divergente, iar legislația actuală nu oferă suficiente repere explicite pentru o aplicare coerentă.

Complexitatea și dinamica permanentă a reglementărilor privind răspunderea civilă, precum și diversitatea domeniilor în care poate interveni pierderea unei șanse (răspundere profesională, contractuală, medicală, administrativă) justifică pe deplin necesitatea unei cercetări academice avansate. Doctoranda a recunoscut această necesitate și a realizat un demers științific riguros, menit să ofere soluții relevante și aplicabile în dreptul civil român.

Lucrarea este elaborată într-o manieră originală, întrucât redă viziunea proprie a autoarei asupra tematicii studiate, împletind elemente de teorie doctrinară a reparării prejudiciului cu aspecte de natură practică, existente în jurisprudența națională și internațională, asigurând o cercetare complexă asupra problematicii abordate.

Cercetarea se remarcă prin faptul că:

-clarifică natura juridică a pierderii unei șanse ca prejudiciu distinct și autonom, evitând confuzia cu beneficiul nerealizat sau cu prejudiciul eventual;

-oferă repere teoretice și practice pentru delimitarea dintre prejudiciul cert și prejudiciul potențial, într-un domeniu în care gradul de incertitudine este inerent;

-propune un cadru metodologic și argumentativ pentru analiza condițiilor de angajare a răspunderii civile și a particularităților raportului de cauzalitate în ipoteza pierderii unei șanse. Valorifică experiența dreptului comparat și standardele europene, contribuind la armonizarea interpretării interne cu tendințele doctrinare și jurisprudențiale consacrate;

-sprijină necesitatea unei reglementări mai clare și a unei practici judiciare unitare, prin formularea de concluzii critice și propuneri de *lege ferenda* apte să asigure previzibilitate, coerență și echitate.

În acest sens, tema nu reprezintă doar o analiză punctuală a unei instituții juridice, ci un demers cu relevanță sistemică, orientat către întărirea funcției compensatorii a răspunderii civile și către protecția efectivă a intereselor legitime ale persoanei, în acord cu principiile statului de drept și cu exigențele unei justiții moderne.

Doctoranda exprimă pe parcursul lucrării opinii și aprecieri proprii, unele dintre ele fiind cu adevărat originale, care imprimă o amprentă personală lucrării și dovedesc preocuparea autoarei de a clarifica tematica tratată într-o perspectivă mai complexă. Această abordare capătă o valoare științifică de nivelul unei teze de doctorat, prin modul în care sunt analizate aspectele referitoare la noul tip de prejudiciu.

Doctoranda împletește în mod eficient metoda de cercetare logică-deductivă cu metoda hermeneutică, bazată pe interpretările proprii ale textelor normative, analizele personale detaliate, opiniile și criticile expuse, iar metodologia de cercetare a fost completată de cercetarea empirică prin raportare la lucrările relevante în domeniu și prin cercetarea aplicată în cadrul jurisprudenței.

Analiza științifică este fundamentată pe un demers metodologic complex, adecvat nivelului doctoral, doctoranda utilizând metode variate ale cercetării juridice, care au permis o abordare profundă și nuanțată a temei lucrării.

În ceea ce privește *contribuția proprie a doctorandei*, aceasta este evidentă pe tot parcursul tezei, prin concluziile și tezele expuse, precum și prin opiniile personale emise în legătură cu tema, contribuție ce conturează caracterul de originalitate al unora dintre abordările teoretice, ceea ce ne îndreptățește să apreciem că lucrarea prezintă un caracter de noutate și relevanță pentru domeniul de studiu.

Originalitatea tezei de doctorat este dată de o serie de elemente importante precum:- complexitatea și actualitatea temei supusă analizei științifice și faptul că autoarea a reușit să abordeze tema într-o manieră complexă;-noutatea și originalitatea analizei realizate de către doctorandă prin raportare la concepte prezentate de lucrare precum: *prejudiciu*

virtual; pierderea șansei, repararea integrală sau parțială a prejudiciului: ipotezele și direcțiile de cercetare stabilite și dezvoltate în capitole și subcapitole separate.

Apreciem că teza de doctorat are relevanță din perspectiva contribuției aduse domeniului de studii universitare de doctorat „Drept”, aducând plus valoare reparării prejudiciului, prezentând o viziune nouă care poate contribui la dezvoltarea doctrinară și jurisprudențială pe marginea temei cercetate.

Aprecieri analitice asupra structuri tezei de doctorat

Teza de doctorat este structurată pe *șapte capitole*, fiecare dintre acestea fiind dezvoltat în cadrul mai multor subcapitole și secțiuni. Se observă astfel că lucrarea are un conținut unitar pentru ca informația să fie transmisă cititorului într-o logică succesivă.

Modul de structurare al lucrării denotă, în mod evident, preocuparea și rigoarea doctorandei de a evidenția necesitatea unei abordări complete și progresive a problematicii analizate, pornind de la reperele istorice ale instituției și evoluția sa doctrinară și jurisprudențială, până la reglementarea existentă în prezent în legislația română.

Această opțiune metodologică nu este una întâmplătoare, ci reflectă convingerea că înțelegerea deplină a prejudiciului rezultat din pierderea unei șanse nu poate fi realizată în absența contextualizării sale istorice și comparative.

Structura adoptată permite, astfel, o tranziție logică de la fundamentele teoretice și conceptuale către analiza normativă actuală, oferind cititorului un parcurs coerent, în care fiecare capitol își găsește justificarea în contextul general al lucrării. Această construcție graduală contribuie la clarificarea raportului dintre tradiția juridică și exigențele contemporane ale dreptului civil, demonstrând maturitatea științifică a demersului și capacitatea autoarei de a integra perspectiva istorică în analiza reglementării în vigoare.

Sursele bibliografice utilizate includ importante lucrări de referință, autohtone și străine, iar experiența profesională a autoarei, precum și cea acumulată în cadrul activităților practice și de cercetare academică, a contribuit definitoriu la modalitatea în care a fost gândită și elaborată teza de doctorat, fiind o solidă bază de documentare.

Teza prezintă un plan de cercetare bine articulat și coerent, acest aspect fiind evident încă din partea introductivă, autoarea reușind să stabilească o structură simplă, clară și logică a tezei, ghidată de obiectivele propuse, evidențiind încă de la început direcțiile de investigare și analiza specifică fiecărui capitol. Este demn de remarcat faptul că o analiză profundă a subiectului a permis identificarea și definirea unor obiective de cercetare secundare, care completează obiectivul general al cercetării, fiecare capitol având scopuri precise și bine definite. Astfel, atingerea succesivă a acestor obiective secundare a condus în mod organic la realizarea obiectivului principal, creând o lucrare unitară și integrată.

Stilul de redactare cursiv, interpretările personale ale doctorandei, cât și raportările constante la opiniile dintre cele mai consacrate formulate în doctrina de specialitate și nu în ultimul rând propunerile de lege ferenda, conferă acestei lucrări o notă distinctă ce pune în lumină buna pregătire profesională a autoarei.

Pe lângă cercetarea doctrinară amplă și referințele la surse naționale și internaționale, autoarea a dat dovadă de o stăpânire riguroasă a jurisprudenței, ceea ce oferă lucrării o relevanță practică considerabilă. Această abordare face teza valoroasă atât din punct de vedere academic, cât și pentru practicienii dreptului.

In concluzie,având în vedere originalitatea demersului întreprins, nivelul științific ridicat, modalitatea de tratare a problemelor rezultate din direcțiile de cercetare, stilul precis de redactare, forma de prezentare a ideilor și succesiunea logică a instituțiilor juridice tratate, combinarea adecvată a metodelor de cercetare utilizate, precum și un aparat critic bine dezvoltat, care atestă incontestabil valoarea științifică a lucrării, consider că teza de doctorat elaborată de doctoranda **IONAȘCU ELENA-ANDREEA (FILIPESCU)** indeplinește toate condițiile de fond și de formă ale unei teze de doctorat,propunând susținerea publică a acesteia în vederea obținerii titlului științific de doctor în drept.

Prof. univ. dr. Ioan Adam